

„Acta Publica“ yra gerai žinoma šalies viešųjų ryšių rinkoje.

SPORTO



APŽVALGA

DAR APIE LIETUVIŠKO JAUNIMO KREPŠINIO ŠVENTĘ

EDVARDAS ŠULAITIS

Jau buvome rašę apie 2005 m. ŠALFAS-gos jaunųjų krepšinio pirmenybes, kurios buvo prarastos balandžio 23–24 d. vakariniame Čikagos priemiestyje, La Grange miestelyje. Dalyvavo daugiau negu 300 pačių jauniausiųjų krepšinio entuziastų iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių, ir kovojo skirtingose amžiaus grupėse berniukų, mergaičių ir mišrių komandų varžybose. Buvo galima matyti jaunimą nuo 6 iki 16

metų, kurie dvi dienas varžėsi aštuonių Lyons Township vidurinės mokyklos H.S. salėse.

Idomu, kad šie krepšinio entuziastai daugiausia buvo jau Amerikoje ar Kanadoje gimusiųjų tėvų vaikai (išskyrus naujai į šiuos kraštus atvykusį jaunimą), kurie dar glaudžiasi prie lietuvių sporto klubų ir juos vienijančios sporto sąjungos (ŠALFAS). Smagu, kad prieš daugiau negu 50 metų čia įsteigtos sąjungos, lietuvių sporto judėjimas išliko gyvas iki šių dienų ir, reikia manyti, dar

ilgai neužges.

Smagu buvo sutikti vieną kitą mūsų sportinio judėjimo veteraną, prieš 55 metus naujame krašte padariusį lietuviškos veiklos užuomazgą. Vienas pagrindinių tokių veikėjų čia buvo Rimas Dirvonis (anksčiau žinomas Dirvenskio pavardė), kurio įsteigtas Akademinis sporto klubas „Lituanica“ gyvuoja iki šių dienų ir kaip tik pasižymi jaunųjų krepšinio ugdymu. Tačiau smagu matyti, kad krepšinio treneriai jau yra ne anų dienų sporto veteranai, bet Amerikoje gimę, o prie jų prisideda ir naujai į šį kraštą atvykusieji. Tas kaip tik yra gerai, nes išlieka veiklos tęstinumas, kuris persiduoda iš kartos į kartą.

Dabar didžiausiu ASK „Lituanica“ ramsčiu yra vienas iš labai visuomeniškos Siliūnų šeimos atstovų — dr. Donatas, kurį mes pažįstame kaip pagrindinį salės jaunimui statytoją Lemonte (jis minėjo, jog ji bus užbaigta dar iki šių metų Kaledų).

Dr. Donatas Siliūnas buvo pagrindinis ir šių jaunimo krepšinio varžybų organizatorius bei pravedėjas. Programiniame žaidinių leidinyje jis taip nusako lietuviškų sporto žaidinių misiją:

„Lietuvių krepšinio pirmenybėse dažnai užsimezgancios ilgalaikės pažintys bei draugystės, gal ir bus reikšmingiausios šių pirmenybių pasekmės. Čikagos ASK „Lituanica“ stengsis sudaryti kuo geriausias sąlygas, kad varžybų aikštėse ir pobuvio salėse jaunūčiai turėtų progą artčiau vienas kitą pažinti, o tėveliai šventės nuotaikoje pabendrauti“.

Reikia priminti, kad varžybų rengėjams ši šventė nemažai kainavo — būtent apie 10,000 dolerių (daugiausia už salių nuomą ir teisėjus). Dr. D. Siliūnas aiškino, jog pusė šios sumos atėjo iš klubų komandų registracijos mokesčio. O bent dalį likusių pinigų jis tikisi gauti iš Lietuvos fondo.

Šiose pirmenybėse teko sutikti ir didelį sporto bei visuomeninės veiklos entuziastą Algį Rugienį, kurį ilgus metus matėme Detroit LSK „Kovo“ veikloje, PLB valdyboje bei kitur. Čia matėme ir didelių lietuviškos veiklos judintojų Vytautą Kamantą, Saulių Anužį bei kitus, kurie stebėjo savo anūką ar vaikų pasirodymus.

Miela buvo matyti Lietuvos ambasadorių JAV ir Meksikai Vygaudą Ušacką, kuris į šias žaidynes iš Vašingtono ne tik pats atvyko, bet ir savo sūnų Raimundą atsivežė žaisti. Jis programiniame leidinyje įdėtaime sveikinime taip sako:

„Meilė krepšiniui yra savotiškas Lietuvos „prekybos ženklas“ užsienyje. Džiaugiuosi, kad lietuvių išievių jaunimo karta puoselėja šią meilę, kuri ne tik padeda išlaikyti lietuviškumą, bet tuo patiu ugdo ir tvirtą bei valingą asmenybę“.

O prie šių žodžių sunku yra ką nors daugiau pridurti.

MES JAIS DIDŽIUOJAMĖS

J. ŠTREIMIKYTĖ–VIRBICKIENĖ I JAV

Gegužės 10 d. į Ameriką žaisti atvyko Lietuvos krepšininke Jurgita Štreimikytė-Virbickienė, kuri, žaidžianti „Lietuvos telekomo“ komandoje, padėjo lietuviams laimėti bronzą moterų „Eurolygos“ pirmenybėse. Ši lietuvė žais VNBa profesionalių krepšininčių lygoje vasaros mėnesiais, kuomet NBA vyrai ilsisi. Ją matysime Indianos „Fever“ komandoje. Beje, šioje lygoje bus žaidėjų iš viso pasaulio, ir, žinoma, vietinių krepšininčių.

Kalbant apie J. Štreimikytę-Virbickienę, kuri „Liet-

FUTBOLO NAUJIENOS

PIRMASIS LIETUVIŲ FUTBOLININKŲ PRALAIMĖJIMAS

Gegužės 8 d. „Lituanica“ futbolo vienuolė Buffalo Grove, IL, įvykusios Metropolitan lygos „Major“ diviziono pavaros rato pirmenybių rungtynėse turėjo nusileisti aikštės šeimininkams — „Schwabens“ vyrams 1:2, patiriant pirmąją nesėkmę šių metų varžybose. Tai atsitiko po trijų šiemet iš eilės pelytų pergalių.

Rungtynių pradžioje lauko persvarą ir iniciatyvą turėjo lietuviai, kurie Edvino Trunko muštu tolimos baudos smūgiu padarė 1:0. Tas atsitiko 5-oje žaidimo minutėje, o kelinio antroje pusėje lietuvių gynėjui padarius klaidą, ja pasinaudoję varžovai išlygino.

Grįžus po poilsio atgal į aikštę lietuviai vėl stipriai atakavo varžovų vartus ir turėjo porą „mirtinų“ progų. Tačiau Laimonas Bytautas ir Žilvinas Čenys nesugebėjo jomis pasinaudoti. Tada nusprendė jo laimė vokiečių įsteigto klubo futbolininkams, daugiausia iš Pietų Amerikos, kurie rungtynių pabaigoje iš arti pelnė pergalingą įvartį, atnešusių jiems 3 taškus ir pirmą vietą pirmenybių lentelėje.

Gaila, kad šį kartą nesisekė iki šiolei įvartį mušimu pasižymėjusiam Linui Jakovlevui ir kai kuriems kitiems draugams. Aikštėje labai pa-

sigesta Viktoro Olšanskio, kuris dar negrįžo iš atostogų Kalifornijoje.

Po šio pralaimėjimo lentelėje vaizdas mažai pasikeitė. Iš antros vietos „Schwabens“ pakilo į pirmąją, nes ten buvusioji „Sockets“ komanda sekmadienį nerungtyniavo. „Schwabens“ dabar turi 25 taškus, o „Sockets“ 23. Po jų „Lituanica“ ir „Polonia“ po 20 taškų, nors „Polonia“ yra sužaidusi vienas rungtynes mažiau negu lietuviai. Toliau uodegėlėje dabar yra dvi komandos „Legovia“ ir „Vikings“ su 8 taškais.

Sekmadienį žais Lemonte

Sekmadienį — gegužės 15 d., 3 val. po pietų „Lituanica“ vyrai rungtyniaus namų aikštėje Lemonte, kuri yra prie Pasaulio lietuvių centro. Mūsų siūkių varžovas — stipri „Sockets“ vienuolė, kuri taip pat žada būti kietu riešutu lietuviams, nes jų žaidėjai jauni, techniškai ir greitai. „Lituanica“ vyrams reikės labai pasistengti norint, kad nepasikartotų rungtynių prieš „Schwabens“ vaizdas. Beje, savoje aikštėje lietuviai rungtyniaus ir gegužės 22 d., kada sužaiduos „Lighthouse“ komanda.

E. Š.

GOLFO VARŽYBOS

ČIKAGOS LIETUVIAI GOLFININKAI RUNGTYNIAUJA

Čikagoje jau ne vieną dešimtmetį veikia Lietuvos golfo klubas — ČLGK, kuris šių metų sezoną pradėjo varžybomis balandžio 17 d. Old Oak County Club aikštyne. Netrukus — gegužės 28–29 d., Memorial šventės savaitgalį šio klubo nariai važiuoja į Hampshire golfo laukus, Hampshire vietovėje, Michigan valstijoje.

Šis golfo klubas dabar turi apie 100 narių — vyrų ir moterų. Prieš kiek laiko išrinktoje klubo valdyboje prezidento

pareigose matome Tomą Vaitikų. Kiti klubo pareigūnai — Irena Kleiza, Chester Bakšys, Donna Balta, Vic Izokaitis ir Ed Simokaitis. Klubui jau priklauso žmonių iš senesnių atvykusiųjų į šį kraštą. Jeigu atstų daugiau entuziastų, kurie norėtų labiau pramokti šios populiarios Amerikoje sporto šakos, būtų surengti golfo kursai. Tuo reikalu reikia kreiptis į klubo prezidentą Tomą Vaitikų telefonu 630-243-8763.

E. Š.

KREPŠINIO PASAULYJE

LIETUVIAI KREPŠININKAI „EUROLYGOS“ FINALE

Maskvoje įvykusiame Eurolygos finaliniame susitikime abiejose komandose Tel Avivo „Maccabi“ ir Ispanijos „Tau Ceramica“ žaidė du lietuviai: Šarūnas Jasikevičius ir Arvydas Macijauskas. Čempionų komandoje pasirodė Š. Jasikevičius nugalėtojams pelnę 22 taškus ir buvo paskelbtas naudingiausiuoju finalo žaidėju. „Maccabi“ nugalėjo 74–66. Gerai pasirodė ir Macijauskas, ypatingai pusfinalio susitikime, kur jo komanda įveikė iki šiolei beveik nugalimą Maskvos CSKA. Beje, Maskva pralaimėjo

ir rungtynes dėl trečios vietos, kurią pasiglemžė Graikijos ekipa.

Reikia pasakyti, jog Jasikevičius „Eurolygos“ čempionu tampa jau trečią kartą — du kartus kaip „Maccabi“ ir vieną kartą kaip „Barselonos“ komandos žaidėjas. Dabar jau yra beveik tikra, kad kitą sezoną Jasikevičius matysime kurioje nors NBA komandoje, nes ne viena iš jų lietuvių nori matyti savo eilėse. Apie tai jau ne kartą yra rašiusi ir JAV spauda.

E. Š.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Maziindami pašto išlaidas, pakvitatimų už prenumeratą nesučiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (USD)	\$120.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:	\$135.00	\$70.00	\$60.00
JAV	\$70.00	\$35.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (USD)	\$80.00	\$70.00	\$40.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$600.00	\$300.00	
Reguliariu paštu	\$120.00	\$66.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$190.00	\$100.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$68.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

Administracijos — Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatoriai — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiikyti kopiją.

El-pastas: rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

ARAS ŽIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

JONAS V. PRUNSKIS, MD

TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD

MAUNAK V. RANA, MD

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbotviete bei kitų vietų skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-8595

Elk Grove: 847-718-1212

www.Illinoispain.com

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuvians sukurys dantis už priimaną kainą.

Sustatymu kabinė angliskai arba lietuviškai.

4847 W. 103 St., Oak Lawn, IL

55 E. Washington, Suite 2401,

Chicago, IL

Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS

DANTŲ GYDYTOJAS

4560 W. 103rd St.,

Oak Lawn, IL 60453

Tel. 708-423-5155.

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

EDMUNDAS VŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbama lietuviškai

6918 W. Archer Ave. Ste. 5 i r e

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

ŠALFAS praneša

VIDURIO VAKARŲ SPORTO

APYGARDOS SUSIRINKIMAS

ŠALFAS-gos Centro valdyba nutarė padaryti pastangų atgaivinti/suaktyvinti ŠALFAS-gos Vidurio vakarų sporto apygardos sportinę bei administracinę veiklą. VVSA-da apytikriai apima Illinois, Michigan, Ohio, Indiana, Wisconsin ir kitas kaimynines valstijas, kur gyvena šiek tiek lietuvių.

Tuo tikslu, Detroit vykstančių 55-ųjų ŠALFAS-gos sporto žaidynių proga, yra kviečiama VVSA-dos sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų trumpas susirinkimas/pasitarimas, kuris įvyks 2005 m. birželio 4 d., šeštadienį 8 val.

ŠALFAS-gos Centro valdyba

Įvairios sporto žinios

Dainius Šalenga „McDonald's“ žvaigždžių alėjoje

Prie „McDonald's“ restorano Kaune praėjusiais metais atidaryta Kauno „Žalgirio“ krepšininčių šlovės alėja papildė dar vienas žaidėjas — Dainius Šalenga.

Takas prie įėjimo į „McDonald's“ restoraną yra pavadintas „Žvaigždžių alėja“. Čia savo delnų įspaudus praėjusiais metais paliko keturi žalgiriečiai — Arvydas Sabonis, Mindaugas Timinskas, Tanoka Beard ir prieš šį sezoną komandą palikęs Edas Cota.

Šventė „McDonald's“ restorane prasidėjo 12:30 val. p.p. I restoraną atvykę žalgiriečiai pasisveikino su gausia minia krepšinio sirgalių ir nuėjo į restoraną papietauti. Bepietaujant žalgiriečiams jauniejų krepšinio mėgėjai dalyvavo viktorijoje. Buvo užduota 10 klausimų apie Kauno „Žalgirio“ žaidėjus bei restoraną „McDonald's“.

Pirmieji penki „Žalgirio“ gerbėjai, atsakę į pirmus 5 klausimus, gavo dovanų Kauno „Žalgirio“ komandos knygutę bei nemokamus pietus restorane, tuo tarpu pirmieji penki, atsakę į kitus penkis klausimus, gavo galimybę dalyvauti tritaškių konkurse.

D. Šalenga pamokius kitus konkurso dalyvius, kaip reikia mesti į krepšį, visų žaidėjų metimai buvo taiklūs ir kiekvienas jų laimėjo „Žalgirio“ komandos marškinėlius.

Be to, iš visų „McDonald's“ restorane balsavusių už Dainių Šalengą „Žalgirio“ gerbėjų būtų kelių buvo išrinktas vienas laimingasis, kuriam atiteko Kauno „Žalgirio“ apranga su 9-uoju numeriu bei savo norima pavarde.

Žalgiriečių apsilankymas „McDonald's“ restorano „Žvaigždžių alėjoje“ — vienas pirmųjų krepšinio sezono uždarymo renginių.

(BNS)



Kiti kūrė ŠALFAS-gos jaunųjų krepšinio pirmenybių dalyviai ir čia dalyvavo ir šie.

Indrės Tijūnelienės nuotraukos.

Maldos už Lietuvą ir karo bei okupacijų aukų atminimo pamaldose, vykusiose gegužės 8 d. Šv. Vardo katedroje, Čikagoje, apeigų dalyviai.



Jono Kuprio nuotrauka.

RUSIJA NORI NUSIMESTI SKOLŲ NAŠTĄ

ANATOLIJS LAPINSKAS

Rusija norėtų pasinaudoti palankia padėtimi — gausiu naftos dolerių srautu ir nusikratyti didelės valstybės skolos naštos, tačiau tai sekasi ne taip lengvai.

Skola didelė, jos aptarnavimas taip pat

Rusijos skolų struktūra 2005 m. pradžioje buvo tokia: skolos Paryžiaus klubo šalinimams — 44,4 mlrd. dol., skola šalinimams, neįsiskolintiems Paryžiaus klubui — 7,8 mlrd. dol., komercinės skolos — 2,9 mlrd. dol., įsiskolinimas tarptautinėms finansų organizacijoms — 6,2 mlrd. dol. euroobligacijų paskolos — 35,2 mlrd. dol., įsiskolinimas už „Vneshekonbank“ kreditus — 5,5 mlrd. dol., valstybinių pasiskolinimų iš užsienio obligacijų — 7,3 mlrd. dol.

Skolos aptarnavimo procentai yra gana dideli — nuo 7 iki 13 proc. Rusijos finansų ministro aiškinimu, tokia didelė skola susidarė jo šalies sunkiu laikotarpiu — 1990-ųjų dekadės pradžioje, o kita dalis — tai paveldėtos sovietų laikotarpio skolos. Šios skolos aptarnavimas, t.y. mokamos palukanos yra tris-keturis kartus didesnis negu skolos aptarnavimas kitose „didžiojo aštuoneto“ šalyse.

Kiekvienais metais Rusijai tenka sumokėti apie 7 mlrd. dol. vien tik palukanos. Brangiausiai Rusijai kainuoja skolos Paryžiaus klubo kreditoriams, kuriems tenka mokėti 7 proc. palukanos, o visa skola šiam klubui, į kurį įeina 19 šalių (Austrija, Australija, Prancūzija, Vokietija, Rusija, Jungtinė Karalystė, JAV ir kt.) sudaro 44,4 mlrd. dol., iš kurių daugiau kaip 40 mlrd. dol. — buvusios SSRS skolos. Didžiausi Rusijos kreditoriai iš Paryžiaus klubo yra Vokietija (20,3 mlrd. dol.),

Italija (5,7 mlrd. dol.) ir Prancūzija (3,4 mlrd. dol.).

Nebuvo suderėta dėl pirmalaikio išmokėjimo

Pagal sutartį Rusija turėtų atsiskaityti su Paryžiaus klubo šalinimais-narėmis tik 2020 metais. Jeigu kreditoriai nepadarys nuolaidų, tai dar 15 metų Rusija turės mokėti už naudotą pinigus, kuriuos grąžinti ji galėtų ir per artimiausius 4–5 metus. Jau visus metus Rusijos valdžia derasi dėl pirmalaikio skolų išmokėjimo. Pavyzdžiui, anksčiau laiko sumokėjus 10 mlrd. dolerių, galima būtų palukanomis sutaupyti nuo 0,7 dol. iki 1,3 mlrd. dol. Pirmalaikiu atsiskaitymui pritaria ir Rusijos prezidentas.

Kad tai finansškai įmanoma, liudija ir Rusijos skolos grąžinimas Tarptautiniam valiutos fondui, kuriam 2005 m. sausio 31 d. Rusija visiškai išmokėjo 3,3 mlrd. dol. skolą, nors ją turėjo grąžinti 2005–2008 metais. Pinigų šiam reikalui buvo surasta vadinamajame Rusijos stabilizacijos fonde, į kurį daugiausia supilaukia gausūs Rusijos naftos doleriai. Sumokėjusi pirmą laiką, Rusija sutaupė 204 mln. dol. palukanų.

Ką daryti su stabilizacijos pinigais

Apskritai Rusijoje dėl Stabilizacijos fondo pinigų smarčiai gincijamasi: ar juos nukreipti į realų ekonomikos sektorių, ar skirti struktūriniams ir instituciniams reformams, Pensijų fondo deficitui dengimui, ar galų gale skirti kariniams reikalingams. Vis dėlto, atrodo, bus pasirinktas užsienio skolų išmokėjimo pirmumas.

Rusijos stabilizacijos fondo pinigai yra įdėti į Amerikos izdo obligacijas, jos labai patikimos, bet jie duoda tik 2–3 procentus palukanų. Akivaizdus yra skir-

tumas tarp Rusijos skolos aptarnavimo ir Rusijos aktyvų pajamingumo. Taigi jau vien iš buhalterinio taško verta likviduoti šias skolas, negu leisti pinigų jos aptarnavimui.

Rumunijos pavyzdys

Visiškai užsienio skolų išmokėjimą pabandė įgyvendinti dar Nicolae Ceausescu vyriausybė Rumunijoje. Tuomet, 1980 metais šios šalies skolos buvo 10 mlrd. dol. Per devynerius metus, griežčiausios ekonomijos prislegi (iki elektros taupymo) rumunai išmokėjo skolas.

Rusija irgi ketina šiemet išmokėti 10 mlrd. dol. skolą, nes aukštos naftos ir metalų kainos Stabilizacijos fonde sukaupe pakankamai pinigų. Rusijai lyg ir pavyko susitarti su Paryžiaus klubu apie išankstinį 30 mlrd. eurų grąžinimą trimis pervedimais 2005–2008 metais. Pirmiausia prieš Naujus Metus susitarta su Vokietija, kuriai šiemet bus grąžinta 6 mlrd. dol. Rusų derybininkams ši kartą padėjo faktas, kad šaliai-kreditorei Vokietijai irgi reikėjo spręsti savo problemą — biudžeto deficitą.

Tačiau vasarį Londone sekėsi jau ne taip gerai. Tam pakilo koją agentūros Standart & Poors nustatytas investicinis Rusijos vertinimas. Šalys — kreditorės iš principo sutinka dėl išankstinio skolų padengimo, tačiau nori išsiderėti palankesnes sąlygas, kitaip tariant, uždirbti daugiau pinigų.

Kodėl Rusija nori greičiau nusikratyti skolų?

Rusijos vyriausybė bijo, kad naftos dolerių srautas nebus amžinas. Vien dėl Kinijos faktoriaus, kuri, kalbama, planuoja sulėtinti savo ekonomikos augimą, todėl jai, o kartu ir visam pasauliui naftos ir metalų gali

Rusija sutiko nurašyti 80 procentų Irako skolų

JAV pasiūlė Paryžiaus klubui nurašyti 95 proc. Irako skolų. Mat Amerika Irakui teikia milžinišką pagalbą ir nenori, kad pinigai, skiriami Irako ekonomikos atstatymui, išplauktų į kitas šalis skolų apmokėjimui. Tačiau didžiosios Paryžiaus klubo šalys be entuziazmo sutiko šį pasiūlymą. Galų gale rastas kompromisas — 80 procentų Irakas skolingas Rusijai apie 10 mlrd. dolerių.

2003 metais Rusija išmokėjo 17–18 mlrd. dolerių skolų. Tai buvo viso skolų mokėjimo laikotarpio viršūnė. Artimiausiais metais skolų mokėjimo lygis sieks apie 13 mlrd. dolerių kasmet.

Pasaulio šalių skolos (2002.12.31) (milijardais JAV dolerių)

Argentina — 163,5; Brazilija — 210,6; Kinija — 122,4; Indija — 107,0; Koreja — 123,2; Meksika — 132,6; Rusija — 124,8; Turkija — 112,7; Estija — 2,262; Latvija — 4,774; Lietuva — 3,462.

Šaltinis: OECD

SKAUDŲS JAUNIMO IR VISOS VISUOMENĖS PILIETINĖS BRANDOS REIKALAI

EDMUNDAS SIMANAITIS

Skuodo rajone gyventojų iniciatyva paraginta vietos savivaldybės taryba kreipėsi 2005.04.6 raštu į Lietuvos savivaldybių asociaciją (LSA), prašydama daryti įtaką „Lietuvos radijo ir televizijos administracijai dėl laidų, šou programų, filmų poveikio vaikų, mokinėjų ir jaunimo dvasinei brandai“.

Daugelį šalies gyventojų, o ypač tėvus, pedagogus piktna laidos, kuriose propaguojama agresija, žiaurumas, smurtas, nepagarba senatvei, moteriai. Dažniausiai tai pateikiama vulgariai ir svetimybėmis užkreštu žargonu. Iš tiesų susidaro įspūdis, kad žiūrovams brūkta brūkta mintis, jog ši kvazirealybė neva yra neišvengiama, nes są-

lygojama globalizacijos procesų. Jaunimas patiklus ir jo mąstysena galima užkrėsti neigiamais pavyzdžiais, stereotipais. Kilni pilietinės dvasios savoka pakeičiama tarsi neišvengiamu smurto ir žiaurumo demonstravimu. Didvyriai laikomi profesionalūs žudikai, vagys, prievartautojai, narkotikų vartotojai.

Brūkta brūkmas sekso kultas. Be kvaišalų ir alkoholio neapsieinama daugelyje epizodų. Mėginama sudaryti įvaizdį, kad tai ir yra laisvų piliečių gyvenimo būdas. O gal tokiu būdu persama nauja šiuolaikinė bohemos samprata? Sunku įvertinti kokią žalą daro nesubrendusiems vaikūčiams sukami filmukai apie antžmogius, kurie kas kelintame kadre ką nors

sprogdina, šaudo, žudo, griaua.

Respublikos prezidentas Valdas Adamkus savo metiniame pranešime Seime išryškino tris didelius iššūkius varginančius nūdienos visuomenę. Pirmasis bene pats svarbiausias — pilietinės ir politinės brandos stoka.

Skuodo rajono mero iškelto aktualiosios priskirtos šiam iššūkiui. Iš tikrųjų valstybės vadovo susirūpinimas, kad jaunimo ir visos visuomenės pilietiniam — doroviniam ugdymui skiriama nepakankamai dėmesio yra pagrįstas. Šiame bare pasigendama bendrųjų visuomeninių organizacijų, valstybės valdymo institucijų, o ypač savivaldos struktūrų dėmesio. Švietimo ir Krašto apsaugos sistemose egzistuoja pilietinio ug-

dymo programos. Lietuvos Laisvės kovų sąjūdžio metinis — ataskaitinis suvažiavimas, įvykęs Kaune 2005.04.30, konstatavo, kad „pastaraisiais metais šiai temai skiriama vis mažiau dėmesio ir pilietinio ugdymo programos įgyvendinamos vangiai ir tik formaliai“.

Tema verta nuoseklios ir gilios analizės. Tačiau šiandien visu aštrumu iškyla kitas klausimas. Kas labiausiai suinteresuotas sugrąžinti mūsų piliečių visuomenės pamatus? Kam ypač reikalinga, kad Lietuvos jaunimas, o ir plati pilietinė visuomenė nuolat jautų bendrą pilietinių ir dvasinių vertybių stygių, kad visuotinai pripažintų moralines nuostatas nebūtų branginamos?

Nukelta į 5 psl.

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Ir kas su tokia „logika“ gali ginčytis?

Turime pripažinti, kad Baltijos valstybės, ypač Lietuva, besitarinčio Antrojo pasaulinio karo pabaigos 60 m. sukakties ir Rusijos prezidento ruošiamos „pergalės šventės“ deka, gavo pakankamai dėmesio — bent jau Amerikos žiniasklaidoje. (Paskutinį kartą taip atsitiko prieš daugiau, kaip 15 metų, kai Lietuvoje papūtė Atgimimo vėjai ir mūsų tėvynę pradėjo garsiai reikalausti laisvės, o su ja — ir Latvija bei Estija.)

Didžioji dalis to dėmesio buvo aiškiai teigiama. Net tokie dienraščiai kaip „The New York Times“, „Chicago Tribune“, „Washington Post“ ir kai kurie kiti, paprastai ignoruojantys Rytų Europos rupešius, šį kartą negailėjo vietos net pirmuose puslapiuose (prisiminkime praėjusio sekmadienio „New York Times“ pirmame puslapyje išspausdintą didelę, spalvotą keturių prezidentų — Baltijos valstybių ir JAV prez. George W. Bush — nuotrauką iš spaudos konferencijos Rygoje).

Atrodo, kad iš dalies tai atsitiko dėl pastaruoju metu pasireiškusių santykių tarp Vasingtono ir Maskvos „atvėsimio“ bei sėkmingų baltiečių pastangų, pristatant savo valstybių reikalus Amerikos sostinėje. Ne vieną kartą ir JAV prezidentas viešai apkaltino Rusiją už nukrypimą nuo demokratijos kelio, tarptautinių nutarimų nepaisymą (pvz., paroduodant Iranui branduolinius žaliavos) ir pan. Tai buvo patogi proga iškelti ir Baltijos valstybėms rūpimus klausimus, ypač reikalaujanti, kad Maskva pagaliau pripažintų buvusią Sovietų Sąjungos okupaciją tose šalyse, atsiprašytų ir atsiliegtų už padarytus nuostolius okupacijos dešimtmečiais.

Reikia vis dėlto pripažinti, kad prez. Bush ne kartą pats pabrėžė tokio ženklo iš Rusijos reikalingumą, nes tai reikštų buvusių skaudžių įvykių užsklandą ir pagreitintų senų žaizdų gijimą. Mes tegalėjome džiaugtis tokiais JAV prezidento pareiškimais, kuriuos plačiai skelbė ir komentavo šio krašto žiniasklaida. Kai kas net teigė, kad „dabartinis prezidentas atpirko savo tėvo, George Bush, klaidas, kai anas ilgai

delsė pripažinti Lietuvos nepriklausomybę po 1990 m. kovo 11-osios akto“.

Į tokias JAV prezidento ir žiniasklaidos užuominas negalėjo nereaguoti Maskva. Tad tos „reakcijos“ laukėme su tam tikru nerimu. Ir ne be reikalo.

Nors JAV ir Rusijos prezidentų susitikimas Maskvoje, kaip skelbiama, „buvo nuoširdus, draugiškas“, bet visgi Baltijos valstybių okupacija temdė tą skaidrią draugiškumo padangę, kol pagaliau prez. Putin neįskentė ir griežtai pareiškė, kad jokių okupacijos pripažinimų ar atsiprašymų iš Rusijos pusės ne tik nebus, bet ir negali būti. Kodėl? Su tokia jo „logika“ tikrai sunku ginčytis. Tai galima įsitikinti ir iš šių pasisakymų.

Pasak prez. Putin, Baltijos valstybės pasiskelbė nepriklausomos nuo Rusijos (carų) Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje 1918 m. del sutarties, pasirašytos su Vokietija. Po maždaug 22 m. jos tapo Sovietų Sąjungos dalimi dėl 1939 m. pasirašyto susitarimo tarp Berlyno ir Maskvos. „Tai jau istorija, — teigė prez. Putin, — nors toks pasielgimas gėdingas, bet tuo metu mažesnės valstybės buvo naudojamos kaip užstatai ar smulkus pinigai“. Kadangi Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacija iš esmės prasidėjo su 1939 m. rugpjūčio 23 d. Molotov-Ribbentrop sutarties pasirašymu, kaip galima teigti, kad „sovietai Baltijos valstybes okupavo, nugalėję nacių Vokietiją, t.y. 1945 metais? Juk šios valstybės jau buvo anksčiau tapusios Sovietų Sąjungos dalimi...“

Taigi, pagaliau Maskva davė atsakymą į mus kankinusių klausimų. Tik galbūt koks „senųjų pažiūrų“ Lietuvos istorikas (o tokių, žinoma, tikrai yra) galėtų paaiškinti skirtumus tarp „okupacijos ir okupacijos“ — t.y. tarp įvykių 1940-aisiais dėl Molotov-Ribbentrop slaptojo paktų, ir 1945-aisiais, karui pasibaigus? Ar tai reikšia, kad buvo tik viena (ne dvi, kaip vis teigiame) sovietų okupacija, o antroji — „savos teritorijos susigrąžinimas“? Pagal tai išsina, kad Lietuva sovietų okupuota buvo ne 50, o 60 metų. Ir tai mums mažą paguoda...

KURI KELIONĖ ĮDOMIAUSIA?

ALEKSAS VITKUS

Nr. 3

Ir tik per 1957–1958 metų tarptautinėje geofizinėje konferencijoje buvo prieita prie sutarimo, kad Antarktika lieks žemynu, kuriame visos valstybės „galės taikingai dirbti, tyrinėjant jos tokią skirtingą gamtą“.

Išvaizduokite žemę, gerokai didesnę už visą Europą, saulelę, kaip Kaliforniją, bet šaltesnę negu jūsų šaldytuvo ledainė, sausesnę už Arabiją, kalnutesnė už Šveicariją ir niukesnė už Sahara. Tokia vieta pasaulyje yra tik viena — tai Antarktika, nuostabus ir idomus žemynas pačioje Žemės rutulio apacioje. Toli nuo visų: nuo Pietų Amerikos — 1,000 km, nuo N. Zelandijos — 2,200 km, o nuo Afrikos — net 3,600 km. Tai mano žmonos ir mano šios kelionės tikslas — susipažinti su šalčiausiu, aukščiausiu, neprieinamiausiu bei nesvetingiausiu žemynu šioje žemėje.

Kadangi beveik viskas ten yra padengta ledu ar sniegu, jis savo vidutiniu aukščiu (9,200 pėdų) yra aukščiausias žemynas visoje žemėje. Ledo storumas yra apie 2,700 metrų, todėl iš po ledo yra išsikišę tik keli patys aukščiausi kalnai, kaip, pvz., 16,060 pėdų aukščio Vinson kalnynas. Veikiami žemės traukos jėgos, tie ledynai slenka (apie 10 metrų per metus) žemyn link jūros, kur jie suskyla į milžiniškus ledkalnius. Srovės neša juos į šiltesnius vandenius, kur jie pagaliau per kelis metus sutirpsta. Vienas didžiausių, bet kada pastebėtų, ledkalnių buvo pamatuotas aplink jį plaukusio ledlaužio, kaip visos Connecticut valstijos dydžio!

Mes, žinoma, pasirinkome lengviau pakeliamą vasaros sezoną, kada Antarktika tampa ne tokia žiauriai neišvengiama, kada kiek aptirpsta ledai, atsidero daugiau sąsmaukų ir įlankų laivui priplaukti. Tai būtų maždaug nuo lapkričio iki ankstyvo kovo laikotarpis. Žiema, kai ledai sukausto plačius vandenius, Antarktikos plotas padvigubėja ir prie jos priplaukti beveik neįmanoma.

Nėra pasaulyje jūrų, kur būtų įvairesnių ir gausesnių vandens gyvūnų, kaip jūros ir vandenynai, supantys Antarktikos žemyną. Čia gyvena, veisiasi ir keliauja Straipsnio autorius Aleksas Vitkus — už jo matomas Antarktikos žemynas.

tūkstančių tūkstančių įvairiausių gyvių, pradedant mažiausiais planktoniniais vėžiagyviais ir baigiant didžiaisiais banginiais. Tais vėžiagyviais maitinasi žuvis, paukščiai ir žinduoliai. Priešingai paplitusiai nuomonei, čia nėra jokių plėšrių žinduolinių gyvūnų: čia nėra nei meškų, nei vilkų, nei čiabuvų žmonių. Gyvybė randama tik siaurame pajūrio ruože, minta ji maistu iš jūros. Nėra čia nei medžių, nei krūmų. Vasaros metu pasirodo tik skurdi augmenija: samanės, smilgenės, kerpės, dumbliai ir pan. Jūrose gyvena įvairių rūšių banginiai ir ruonai (jūrų dramblių, jūrų leopardai ir kt.). Būdingiausi Antarktikos paukščiai — tai pingvinai. Vasarą gausu ir audrapaukščių, albatrosų, žuvėdrų.

Nors globalinio žemės atšilimo pranašautojai ir gąsdino, kad ateis laikai, kai tirpstantys Antarktikos ledynai užlies didelius kitų žemynų sausumos plotus, žinojome, kad mums skubėti dėl to nebuvo reikalo. Bet pradėjau po truputį galvoti, kodėl nekeliauti tuojau, dabar, kol dar nesame per daug suvaržyti senatvės negalių? Pasiryžome, ir jau prieš kelis mėnesius užsirašėme į Antarktikos ekspediciją, gerai suprasdami, kad tai nebus tipiška atostoginė kelionė, plaukiant dideliu ištaigingu laivu, kur prabanga lydetų tavo kiekvieną žingsnį, kur tave gundytų lošimai, šokiai ir baras, kur maisto galybės vers tave užmirti, kad susivaldymas yra dorybė.

Bus daugiau.



Draugo lietuviukai

Redaktorė Vitalija Pulokienė, 2005 m. gegužės 13 d., penktadienis (Nr.17), 4 psl.

„Bitutė“ žurnalas vaikams

Sveiki, vaikučiai! Šiandien jums papasakosiu apie naują leidinuką iš Lietuvos – žurnaliuką vaikams „Bitutė“. Maža žingeidi bitutė – yra pagrindinė žurnaliuko herojė, vedžiojanti vaikučius po leidinuko puslapius, supažindindama su daugybe įvairenybių. Jai talkina vabaliukai, patarintys rimtais ir ne visai rimtais klausimais. Pavyzdžiui, kaip švesti šventes. Vienas vabaliukas pataria Vasario 16-osios dienos proga nubėgti 16 kilometrų mojuojant vėliavėmis. Argi ne puiku?

Su „Bitute“ drauguja ir peliukas, kurio nuotykius piešia ir rašo Lina Jakučionytė. Įdomus pažintinis skyrelis vaikučiams „Profesijų abėcėlė“ pasakoja apie rimtas, kūrybingas ir atsakingas žmonių profesijas. „Bitutei“ vaikučiai rašo laiškelius, kuriuos ji sudeda į skyrelį „Laiškinas“. O kad žinotumėt, kiek juokų ir pokštų bitutė krečia „Juokų ir pramogų“ skyrelyje!

Labai įdomus žurnaliukas, spalvotas ir patrauklus skaityti. „Draugo“ lietuviukai spausdins jums, vaikučiai, ištraukeles ir įdomesnius pasakojimus. Tad, susipažinkite su stebuklingų pasakų laikais pajūrio žemėje...

„Bitutės“ pagalbininkė skruzdėlė turi knygynėlį, kuriame supažindina vaikučius su rašytojais ir poetais. Šį kartą – pažintis su Mykolo Sluckio knyga „Milžinai nenorėjo karaliais būti“. Ar žinojote, kad senovėje, stebuklingų pasakų laikais, pajūrio žemėje gyveno milžinė Neringa, supylusi Kuršių Nerijos juostą ir atskyrusi marias nuo jūros; Kastytis, jūroje suradęs savo mylimąją – deivę Jūrą; zvejo dukra Eglė, ištekėjusi už žalcio ir po jo mirties iš skausmo medžiais užkeikusi savo vaikus – Ažuolą, Beržą, Uosį ir jaunylę Drebulėlę...



Stebuklingųjų pasakų laikais pajūrio žemėje...

Mykolo Sluckio apysaką „Milžinai nenorėjo karaliais būti“ – apie milžinę Neringą. Liaudies legendoje pasakoma tik tai, kas svarbiausia – ji supylė Kuršių Nerijos juostą. Ir visiškai neaišku, iš kur ta Neringa tokia atsirado. O štai M. Sluckis mano, kad mergaitė vienam žvejui padovanojo kalbanti žuvis. Už tai, kad ją atgal į vandenį paleido. Ir kuo toliau, tuo įdomiau, žinokit. Ta mergaitė ėmė augti ne dienomis, o valandomis. Manote, smagu? Niekio panašaus. Žaisti su kitais vaikais negali. Slėpynės – vienas smagiausių žaidimų – netinka, nes pati neturi kur pasislėpti: nei už krūmo užlis, nei griovį atsiguls – visi iš karto pastebi. Ir pati kitus pasislė-

pusius vaikus tuoj pamato. Arba gaudynės: kur ten ją pavyt, jei „bebėgdama vėją pralenkė, upelį persoko, liepto nesidairydama, tvorą peržengė, vartelių neatkeldama“. Todėl ir pyksta ant jos vaikai, įsavo būrį nenori priimti. Ir pavardžių devynias galybes sugalvoja – ir Apykartė, ir Dzibzė, ir Kabalda, o po vieno nuotykiu – dar ir Girnmerge ėmė vadinti. Turbut ir jį su tuo susidūrė: arba savo pavardės atsikratyti negalite, arba patys ką nors pravardžiuojate. Jau vien todėl apie Neringos bėdas siūlau paskaityt. Pravers mokykloje. Rimtai. Ir štai ateina metas žengti į suaugusiųjų pasaulį. O jei esi milžinas? Jei vienu mostu gali medį išrauti, akmenį metęs – giliausią duobę išmušti? Turi suprasti, kad savo jėgą turi naudoti tik geriems darbams. Nuo čia prasideda tikroji Neringos istorija. Kaip jai sekėsi toliau, ką

įdomaus nuveikė užaugusi, paskaitykite patys. Ši knyga, žinokite, ir jūsų seneliams labai patiko: pirmą sykį ji buvo išleista 1956 metais, taigi galime džiaugtis, kad vėl sugrįžo nauju drabužiu pasipuošusi.



„Bitutė“ siūlo žaidimą „Rask dvynius“.

Žaisti gali vienas vaikas arba su draugais. Išsikirkite korteles, užverskite ir sumaišykite. Žaidimo tikslas – lavinti smegenis ir kuo greičiau atversti dvi vienodas korteles.



Kaip atsirado orkestras?

Žmonės pradėjo groti kartu pastebėję, kad taip yra ir linksniau, ir lengviau išgauti įvairius garsus bei jų derinius. Pirmieji ansambliai susibūrė prieš kelis tūkstančius metų. Orkestrų ar ansamblių sudėtis ilgai nebuvo nustatyta. Viduramžiais savo muzikantus turėjo bažnyčios, vėliau – didikai. Paprastai jų būdavo tiek, kiek galėdavo išlaikyti orkestro savininkas. Kuo turtingesnis didikas – tuo daugiau muzikantų. Pirmasis orkestras, panašus į šiandienos, suburtas XVII amžiuje.

Bėgant laikui kompozitoriai tobulino orkestro sudėtį, įtraukdami vis naujų instrumentų.

Ko ir kiek reikia orkestrui?

Dabar orkestrą sudaro 80–100 žmonių. Yra 3 pagrindinės instrumentų grupės: styginiai, pučiamieji (variniai ir mediniai) bei mušamieji.

Daugiau nei pusė orkestro narių griežia styginiais instrumentais. Taip yra todėl, kad 5 smuikų garsas silpnesnis nei, pavyzdžiui, vieno trimito. Kuo daugiau naudojama pučiamųjų instrumentų, tuo daugiau reikia styginių.

Didžiausias orkestras

Muzikos kūrinių autoriui

„Bitutės“ bendradarbis DJ Voras pasakoja apie orkestrą!

labai svarbu, kad grotų tam tikra instrumentų sudėtis. Kiekvienas instrumentas turi savo tembrą – nuotaiką, spalvą.

XX amžiaus pradžioje buvo atlikta „Tūkstančio simfonija“, sukurta Gustav Maler, kurią grojo net 14 kartų didesnis nei įprasta – 1,310 atlikėjų – orkestras. Dabar šį kūrinių atlieka „tik“ 500 muzikantų.

Nuo kaulo ligi kompiuterio

Seniausi pasaulyje muzikos instrumentai yra mušamieji. Manoma, kad jie buvo gaminami iš kaulų. Bugno signalai reikšdavo įvairius ženklus, pavyzdžiui, kad visi turi susirinkti ir išklausti vado įsakymo.

Pirmieji kompozitoriai buvo dar akmenis amžiaus žmonės, pastebėję, jog beldžiant viena lazda į kitą galima išgauti įvairius garsus, ir ėmė juos derinti. Šiandien kompozitoriai naudoja ne tik įprastus muzikos instrumentus, bet ir elektronines priemones, kompiuterius, akmenis, rašymo mašinėles ir kitus daiktus.

Kas groja žemiausiai?

Kuo instrumentas didesnis, tuo žemesnį garą juo galima išgauti. Ne veltui tokiu žemu balsu mauroja dviejų metrų aukščio kontrabosas, kuriuo griežiantis muzikantas net turi

pasilipti ant specialios kedės, o štai mažas varpelis skamba plonai ir šažiai. Tačiau patys žemiausi ir aukščiausi garsai orkestre išgaunami pučiamaisiais instrumentais. Tai kontrabagas, kurio sulankstytas vamzdis ilgesnis nei 5 metrai, ir apie 33 cm fleita piccolo (it. piccolo – mažoji).

Kodėl pirmasis – smuikas?

Svarbiausias vaidmuo po dirigento tenka pirmajam smuikui, dar vadinamam koncertmeisteriu. Jis sėdi dirigento kairėje, prie scenos krašto, iš kur jį lengvai mato ir dirigentas, ir muzikantai. Pirmasis smuikas atidžiai seka kiekvieną dirigento judesį, groja labai išraiškingai, kad įkandint jo galėtų sekti visas orkestras.

Kurį laiką nebuvo aišku, kuris instrumentas turi tapti orkestro lyderiu. Vėliau imta pasitikėti pirmuoju smuiku. Viena priežastis – smuikai yra gausiausia orkestro grupė, grojanti beveik visą kūrinių laiką. Kiti instrumentai turi retkarčiais prisitaikyti prie smuikų.

Orkestro muzikantai sėdi taip, kad visi lengvai matytų dirigentą ir pirmąjį smuiką.

Lemiamo balso savininkas

Prieš koncertą arba spek-

taklį operos teatre galima išgirsti tikrą muzikos instrumentų šurmulį. Muzikantai kartoja svarbiausius kūrinių vietas, kad apšiltų pirštai ir galėtų itin gerai pagroti per koncertą.

Staiga viskas nutyla – reikia suderinti instrumentus. Skamba vienintelis garsas: obojaus atliekama nata la. Pagal šią natą savo instrumentus turi suderinti kiekvienas muzikantas. Menkiausias derinimo netikslumas gali sugadinti viso orkestro skambesį.

Ši svarbi pareiga suteikti toną visam orkestrui patikėta pučiamajam instrumentui obojui todėl, kad jo garsas yra lengvai girdimas.

Pats obojus derinamas pasitelkiant specialius prietaisus, kamertoną, skirtą atkartoti tam tikros gaidos aukštį, pagalbą. Kai dar nebuvo išrastas kamertonas, muzikantai pasikliaudavo savo intuicija ir tik apytiksliai susiderindavo instrumentus.

Tikslus natos la aukštis apskaičiuojamas hercais (Hz) – virpesiais per sekundę. Įdomu, kad muzikai susiginciojo, kokia turi būti tikroji la. Dažniausiai tai laikoma 440 Hz nata, bet, pavyzdžiui, japonams ji kiek aukštesnė – 442 Hz, o aukščiausia la griežia vokiečiai ir austrai, pakeldami jos skambesį iki 445 Hz.

Naujos knygos

V. V. Landsbergis.
Obuolių pasakos.
Vilnius, 2005.



„Obuolių pasakos“ – tai viena ryškiausių pastarojo dešimtmečio knygų vaikams. Autorius sugyvena daiktus, gamtos reiškinius, žaidžia Biblijos bei tautosakos įvaizdžiais, personažais, gramatikos normomis, sumaniai pina vieną su kita labai savitų veikėjų istorijas, sapnus. Tai jau antrasis šios knygos leidimas. Pirmą kartą knygelė pasirodė 1999 metais.

Puikios linksmos pasakos apie obuolius patiks ne tik vaikams, bet ir suaugusiems.

Ar žinojote, kodėl... piratų vėliavos buvo vadinamos „Linksmojo Rodžerio“ vardu?

1694 m. anglų Admiralitetas, siekdamas atskirti kaperius (tai jūrų plėšikai, puldinę priešo laivus su savo šalies valdovų leidimu) nuo piratų, įvedė privalomą ženklą anglų korsarų laivams. Jie tapo raudona vėliava, liaudyje vadinama „Raudonuoju Džeku“. Matomai dėl šios priežasties piratai, kurie neturėjo kaperių patentų, pradėjo kelti raudonus ir juodus vimpelus.

XVII a. jūros simbolių sistemoje juodas vimpelas reiškė, kad atakuojamas laivas privalo nesipriešinti ir nedelsiant sustoti. Nepaklusus, buvo keliamas raudonas, reiškiantis kovą be pasigailejimo.

Prancūzai anglų korsarų vėliavą vadino „Jolie Rouge“ – „raudonas ženklas“. Šis pavadinimas anglų kalbos transkripcijoje virto „Jolly Roger“ – „Linksmojo Rodžerio“. (To meto anglų kalbos žargone „jolly“ reiškė „vagus, sukišius“) Taigi, „Linksmojo Rodžerio“ pradžioje buvo vadinamos raudonos jūros plėšikų vėliavos. Vėliau, jau XVIII a. taip imtos vadinti tuo metu populiarios juodos piratų vėliavos su kaukuole ir sukryžiuotais kaulais.



Čikagos lituanistinės mokyklos 1 ir 3 skyrių mokiniai šeštadienį, gegužės 7 dieną, sveikino savo mokytojas Motinos dienos proga.



Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

EUROPA

RYGA

Rygos apygardos teismas nuteisė Kaspar Petrov, kaltinamą 38 pagyvenusių moterų nužudymu, aštuoniais pasikėsinimais nužudyti, vagystėmis ir plėšimais, kalėti iki gyvos galvos. Pasinaudodamas paskutine žodžio teise K. Petrov apgailestavo dėl to, ką padarė, prašė nukentėjusiųjų atleisti ir dėl „savo nesėkmių“ kaltino šeimą. Į visus butus K. Petrov patekdamas kaip dujų tarnybos darbuotojas, tikrinantis dujų skaitiklius. Nutaikęs akimirka, kai senutė nusisukdavo nuo jo, jis iš už nugaros užmesdavo jai ant kaklo virtuvinį rankšluostį ir smaigda, po to jis paguldavo savo auką į lovą, o pats pasiimdavo pinigų.

TALINAS

Ivyki, kurio metu buvo da- žais apipiltas Estijos sostinėje stovintis paminklas sovietiniams kariaus, prezidentas Arnold Ruutel pavadino provokacija. Pasak jo, Talino miesto taryba turėjo geriau pasirūpinti teisėtą 9-ąją, per karo veteranų sueigą. Prezidentas sutiko su vidaus reikalų ministru Kalle Laanet, kad policija neprivalo budėti prie paminklo. Tačiau A. Ruutel nurodė, kad tuo turėjo pasirūpinti miesto taryba. Jis apgailestavo dėl to, kas įvyko anksti ryte gegužės 9-ąją, ir išreiškė viltį, kad nusikaltėlis bus nubaustas. Policija sulaukė žmogų, kuris prisipažino šliužkštelėjęs dažų ant paminklo, nes esą du žmonės žadėjo jam už tai sumokėti.

VARŠUVA

Europos Sąjungos (ES) už-

sienio politikos koordinatorių Javier Solana pareiškė, kad Maskvoje vykęs ES ir Rusijos viršūnių susitikimas buvo labai produktyvus, ir paragino europiečius ir toliau siekti sutarimo. Rusija ir Europos Sąjunga pasirašė pagrindų sutartį, kuri bus naudinga glaudesniai bendradarbiavimui įvairiose srityse ir kurią Vladimir Putin pavadino svarbiu žingsniu vieningos, „didės Europos“ link. Tačiau šalims taip ir nepavyko pasiekti susitarimo dėl vizų režimo supaprastinimo ir nelegalių migrantų grąžinimo. Lenkijos dienraščio „Gazeta Wyborcza“ 2004-ųjų metų žmogumi išrinktas J. Solana trečiadienį Lenkijoje atsiėmė jam skirtą apdovanojimą.

JAV

WASHINGTON, DC

Virš Washington trečiadienį skraidė naikintuvai, kurie skubiai pakilo nedideliame lėktuvui įskridus į draudžiamą oro erdvę, be to, baiminantis naujo išpuolio, panašaus į rugsėjo 11-osios atakas, buvo evakuoti žmonės iš Baltųjų rūmų ir JAV Kongreso. Prezidentui apie tai nebuvo pranešta, kol jis nebaigė važinėti dviračiu. Nedidelio privataus lėktuvo „Cessna“ pilotas ignoravo skrydžių kontrolierių nurodymus, įskrido į oro erdvę aplink Washington ir per 5 km priartėjo prie Baltųjų rūmų. Tada lėktuvas apsisuko. Nustatyta, kad oro erdvė buvo pažeista atsitiktinai ir kad dviem lėktuvė buvusiems vyrams kaltinimai nebus pateikti.

* * *

Prieštarai vertinamas britų parlamentaras ir buvęs

prancūzų ministras pagal Jungtinių Tautų (JT) „naftos už maistą“ programą kaip dekin-gumo mokestį iš Saddam Hussein režimo gavo milžinišką Irak-ko naftos kiekį, paskelbė JAV Kongreso grupė. Senato tyrėjai nurodė, kad socialistas George Galloway, kuris praėjusią savaitę buvo vėl išrinktas į Didžiosios Britanijos parlamentą, ir konservatyvių pažiūrų buvęs Prancūzijos vidaus reikalų ministras Charles Pasqua asmeniškai gavo milijonus barelių naftos.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Baghdad rytuose esančiame turguje sprogo automobilėje buvusiai bombai, žuvo mažiausiai 15 žmonių ir 84 buvo sužeisti. Sprogimas, nugriaukęs 10 val. 55 min. ryto vietos laiku judėję miesto rajone, nuniokojo mažiausiai aštuonis automobilius ir vieną autobusą. Nuo sprogimo bangos taip pat išdužo parduotuvų vitrinas ir į orą išlėkė turgaus prekeivių prekystaliai. Iš sprogimo vietos rūs-tant juodi dūmams, žmonės prekybininkų vežimėliais vežė suvyniotus lavonus sudraskytai drabužiais.

ISLAMABAD

Pakistanas neišduos JAV svarbaus „al Qaeda“ nario, kurį sučiupo praėjusią savaitę, informavo šalies užsienio reikalų ministras Khursheed Mehmood Kasuri. JAV agentai ir Pakistano valdžios atstovai drauge tar-dos Abu Faraj Farj al Liby, kurį amerikiečių pareigūnai apibūdina kaip trečią pagal svarbą „al Qaeda“ vadovą, galintį suteikti svarbios informacijos apie Osama bin Laden.

ne dėl šleivos kreivos reformos, o dėl konkrečių dalykų, kurie dėl lobistinių interesų ir politinių išsivaizduojamų dividendų iš principo nebuvo daromi“, kalbėjo V. Vasilas.

Tuo tarpu prezidentas Valdas Adamkus ne kartą kategoriškai pasisakė prieš naujų mokesčių įvedimą.

„Manau, pirmiausia mokesčių sistema turi tarnauti žmonėms, valstybei, sukurti konkurencines sąlygas, garantuoti bendro ekonominio lygio augimą. Pasiūlyta reforma tikrai neatitinka šių reikalavimų. Bet koks naujų mokesčių įvedimas nepadaidės vystyti krašto ekonomikai gyvenimui, todėl esu prieš naujus mokesčius“, sakė prezidentas.

tuva nuo 2007 m. sausio 1 d. galės įsivesti eurą.

Lietuvos banko Ekonomikos departamento direktorius Raimondas Kuodis teigė, kad ekonomistams nekyla abejonių, kad planuojamas įvesti mokes-tis nuo apyvartos Europos Są-jungoje yra neteisėtas.

Kartu R. Kuodis pažymėjo, kad, jei vis dėlto naujas verslo mokes-tis bus įvedamas, „mažesnę blygę“ būtų mokes-tis ne nuo apyvartos, o nuo pelno.

Susitikime pas prezidentą dalyvavęs advokatas Vitas Vasilas tarp kitų galimų alternatyvų verslo mokesčiui siūlė mažinti verslo įmonėms ir gyventojams taikomas lengvatas.

„Čia reikia politinių partijų susitarimo. Geriau jos susitartų

formacija A. Salamakiną nuste-bino.

„Komisija kažką supainiojo pati“, komisijos siūlymą įvertino A. Salamakin.

Pasak socialdemokrato, su-naikindamas riboto naudojimo dokumentą įstatymams jis nenusižengė, tad nesupranta, kodėl už tai turi būti baudžiamas.

A. Salamakinai taipogi neatmetė galimybės, jog Darbo

partijos atstovų iniciatyva sudar-rytos komisijos siūlymas panaikinti jam teisę dirbti su slapta informacija gali būti Darbo partijos kerštas už tai, kad praėjusią kadenciją, būdamas Seimo etikos ir procedūrų komisijos vadovu, ne kartą yra aštriai kritikavęs ir principingai įvertinęs Darbo partijos vadovo Viktoro Uspaskicho bei kitų jo aplinkos Seimo narių elgesį.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

O, motina, džiaugsmo šaltini, o, rūpestiai gilūs,
Per amžius jauna tu, per amžius graži ir gera...
O, mylima motina, saule, žydrynei iškilus,
Visas tau žvaigždės iš padangės kasnakit aš deru...

Petras Vaičiūnas

A + A GENOVAITĖ MARKEVIČIŪTĖ AŽUBALIENĖ

Mūsų brangi Mamytė, Močiutė, Uošvė buvo Dievo pašaukta 1995 m. gegužės 9 d. Visada prisiminsime Jos linksmumą ir meilę mums visiems.

Maloniai prašome giminių ir draugų prisiminti a.a. Genovaitę maldose.

Jos išsiilgę: dukrė Dalia, žentas Cas, anūkai Gintaras ir Algis Woss

A + A JONUI PETRONIUI

iškeliavus amžinybėn, dideliame liūdesyje likusiems žmonai JULIJAI, dukrai DAINAI, sūnui DAINIUI ir jų šeimoms, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimę.

Jaunutis ir Jūratė Linartai
Juozas ir Eva Linartas
Povilas ir Sara Linartas
Tomas ir Angelė Žukauskas
Irena Žukauskienė
Birutė Senjerienė

SKAUDŲ JAUNIMO IR VISOS VISUOMENĖS PILIE TINĖS BRANDOS REIKALAI

Atkelta iš 3 psl.

Vienas veiksmų sąlygojan-tis tokia padėtį yra jau seniai aiškus — „artimojo užsienio“ specialiųjų tarnybų strategi-niai planai numato Lietuvą užvaldyti iš vidaus. Lietuvos užsienio politika buvo aiški, nuosekli ir sėkminga. Kremlui jokiomis priemonėmis, net šalies masto provokacijomis, galėjusioms sugriauti Lietuvos, kaip teisinės valstybės struk-tūrą, nepavyko sustabdyti Lietuvos integracijos į NATO. Jau baigiamos perduoti Rusijai visų energetinių srautų valdy-mas. Tai šiuo metu Nacionalinio saugumo strategijos reikala-vimų pažeidimas.

Paleista nuo pavadžio pop-kultūra pumpuojama per tele-vizijos programas, nuodija jaunimo mąstyseną ir nestiprina, o ardo dar nespėjusią sustiprėti visuomenės pilietinę savimonę. Sujaukta jaunimo pilietinė sa-vimonė sudaro palankią dirvą

manipuliuoti rinkėjų valią. Tai strateginis tariamų komercinių programų užsakytojų užmas-kuotas tikslas.

Išgyvenom du skandaliskus rinkimus, vos nepasibaigusius teisinės valstybės pamatų ar-dymu. TV programos, neturėtų vaikytis tik pelno ir griausti pilietinę — dorinę vertybių sis-temą, netiesiogiai pasitarnau-damos Lietuvos nepriklausomy-bės neigėjams. Švietimo ir mokslo, Krašto apsaugos, Vi-daus reikalų, Socialinės apsau-gos ir darbo ministerijos bei Savivaldybių asociacija, turėtų koordinuotomis pastangomis veikti. Bendruomenės yra bene rimčiausia pilietinės visuome-nės atrama ir demokratijos pagrindas. Padės jau susikūru-sios, o ir besikuriančios. Padėtis taisytina negaišaujant. Tai ne vėjus. Turėtų rasti ilgalaikę programą.

SKELBIMAI

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS
Agents Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukstė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

Šildymas
Šaldymas
6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629
Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas
— Licensed — Bonded — Insured
24 val. per parą
7 dienas per savaitę
ESTIMATI
773-778-4007
773-531-1833

„Draugo“
skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

SIŪLO DARBĄ

Ieškom auklės Manhattan, NY, prižiūrėti 2 vaikus: 4 metų berniuką ir 1 metų mergaitę. Gyventi šeimoje. Geros sąlygos. Tel. 917-443-8360, Algis.

WINDOW WASHERS/CUTTER CLEANERS
Must have own car. Men & Women 1-3 person teams. Mon-Sat 7am-5pm, full time or part time. Make \$100+per person, PAID DAILY. No experience needed, will train. Residential only/suburbs & city. Come today & start tomorrow. Prime Time Window Cleaning, Inc. 515 E. Golf Rd #208 Arlington Hts. (Arlington Office Square) 190 to Arl Hts Rd, North to Golf, SE corner. Across from Valli Produce. Ask for Will.

DRAUGAS, 2005 m. gegužės 13 d., penktadienis

5

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2005 m. gegužės 10 d., po ilgos ir sunkios ligos, sulaukęs 88 metų, mirė mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir prosenelis

A + A ALBERTAS KREMERIS

Gimė Gudinės kaime, Marijampolės apskrityje. Amerikoje išgyveno 56 metus.

Giliame liūdesyje liko: žmona Bronė, dukros Dalia su vyru dr. Stasiu Strasiu bei Gražina su vyru dr. Albertu Karveliu; anūkai Antanas, Jonas, Edvardas ir Jūlytė su šeimomis; proanūkai Allison, Katie, Julia, Aleksas ir Sofija. Liūdi brolis Oskaras Kremeris su žmona Bronė bei svainė Emilija Valancienė ir jos šeima.

A. a. Albertas priklausė Lietuvių Tautinei sąjungai. Velionis bus pašarvotas penktadienį, gegužės 13 d. nuo 3 v. p.p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave., Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 14 d. 10 val. r. Petkus Lemont laidojimo namuose. Po religinių apeigų a.a. Albertas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįsta-mus dalyvauti laidotuvėse.

Liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

Mūsų mielam draugui

A + A ALBERTUI KREMERIUI

mirus, jo žmoną BRONĘ, dukras DALIĄ ir GRAŽINĄ su šeimomis, brolių OSKARĄ su žmo-na BRONE, svainė EMILIJĄ VALANCIENĘ su šeima, gimines ir draugus, nuoširdžiai užjau-čiame ir kartu liūdimę.

Dagmara Jurcienė
Raminta ir Linas Masčiai
Roma ir Viktoras Masčiai
Martytė Miklienė
Irena ir Eugenijus Slavinskai
Aldona ir Juozas Šulaičiai
Dana ir Jurgis Švedai
Vida Tumasonienė

Florida

Brangiai mūsų choristei

A + A JANINAI LIŠAUSKIENEI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą sūnui, dukrai, marčiai su šeimomis bei visiems arti-miesiems ir kartu liūdimę.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras

A + A

KAZIUI ADICKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą žmonai STA-SEI, broliams KSAVERUI ir JONUI su šeimomis bei visai giminei.

Juozas ir Angelė Leščinskai

SKELBIMAI

ISNUOMOJA

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg. — \$670-\$710; 2 mieg. — \$770-\$810. Tel. 630-910-0644, Jana.

Kedzie & 72 St.
furnished, heated 4 room, 2 bdr. apt., \$565 plus security deposit. Call 773-544-9018 or 630-853-0184

Signataras gali atsidurti už grotų

Vilnius, gegužės 12 d. (ELTA) — Už grotų gali atsi-durti dar vienas Kovo 11-osios akto signataras — Vilniaus an-trasis apylinkės teismas pas-keleibė nuosprendį 58 metų advokatui Eimantui Grakaukui. Už stambaus masto suk-čiavimą teismas signatarui skyrė pusantrų metų nelaisvės, rašo dienraštis „Respublika“.

E. Grakauskas už grotų gali atsidurti tik įsiteisėjus nuosprendžiui.

SKELBIMAI

NEKILNOJAMASIS TURTAS

GREIT PARDUODA
First Landmark Realty
Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160
RIMAS
STANKUS
• Čikagoje ar priemiesčiuose
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Tarpininkaujame gaunant paskolą
• Pensininkams nuolaida

Century 21
Pro-Team
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Fax: 708-361-9618
E-mail: d.i.mayer@worldnet.att.net
DANA ŠČERBAITĖ MAYER
Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiesčiuose, kreipkitės į DANUTĘ MAYER. Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja nuo 1986 m. Nuosavybės įkainavimas veltui.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
(773) 847-7747

Stephen M. Okasz, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 100 Metų.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

GEGUŽĖS 14 D., 7 V.V. JAUNIMO centre, Čikagoje vyks muzikinės satyros ir humoro grupės „Ša“ pasirodymas, pavadintas „Visur gerai, kol mūsų nėra“. Visas pelnas bus skiriamas „Nusivylusių, piktų ir amžinai nepatenkintų asmenų“ reabilitacijos centro įkūrimui. Bilietus dar galima įsigyti „Lietuvėleje“, Lithuanian Plaza & Deli ir kavinėje „Bravo“. Kvietame į tikrai linksnį ir nuotaikingą vakarėlį. Nepasigailėsite!

GEGUŽĖS 20 D., 7:30 V.V. Čiurlionio meno galerijoje, Jaunimo centre, Čikagoje vyks Vilniaus Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos dailės skyriaus mokinių parodos atidarymas. Parodoje bus rodomi piešimo, grafikos ir tapybos darbai. Dalyvaus NCM mokytoja-metodinė Rima Karpavičienė. Į parodą taip pat kviečiami atvykti buvę čiurlionukai.

GEGUŽĖS 15 D., SEKMADIENI, 12 v.p.p. Šaulių namuose, 2417 W. 43 gatvė, Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinė ruošia gegužinę. Vyks šokiai, įvairūs maistas, baras, loterija. Kvietame visus šią Sekminių popietę pasilinksinti.

ČIKAGOS LIETUVIŲ VENEZUELOS draugijos pusmetinis susirinkimas įvyks gegužės 19 d., ketvirtadienį, 1 v.p.p. Šaulių namuose: 2417 W. 43 gatvė, Čikagoje. Kvietame visus narius dalyvauti.

AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ ir architektų sąjungos (ALIAS) Čikagos skyrius kviečia visus į susitikimą su garsiu finansininku Antanu Grina. Susitikimas vyks gegužės 13 d., penktadienį, 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Paskaitos tema: „Euras ir Lietuva“. Po paskaitos meninę programą atliks smuikininkė Dainora Petkevičiūtė, akompanuos Jūratė Lukminienė. Po programos pabendraus ir pasivaikšins.

„ATVIRO ŽODŽIO“ FORUMAS bus antradienį, gegužės 17 d., 7 v.v. Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje, Lemont. Iš Lietuvos atvykusi Odetė Tarvydienė kalbės apie įvaikinimo galimybes ir taisykles Lietuvoje. „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, visus maloniai kviečia į informacinę vakaronę.

ČIKAGOS SKYRIAUS RAMOVĖNŲ susirinkimas įvyks gegužės 22 d., sekmadienį, 12 v.p.p. Jaunimo centre. Visi skyriaus nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

MALONIAI KVIETIAME VISUS dalyvauti Mišių aukoje Šv. M. Marijos Gimimo baznycioje, ge-

gužės 15 d., sekmadienį, 12:15 v.p.p., kuriose klebonas kun. Anthony Markus minės kunigystės 25 metų. Gegužės 22 d. po 9 v.r., 10:30 v.r. ir 12:15 v.p.p. Mišių, mokyklos kolektyvas visus kviečia vaisėms ir parapijos sale, pagerbiant kleboną Anthony jo kunigystės 25-tyje.

FAUSTO STROLIOS MUZIKINĖS kūrybos koncerto, vyksiančio gegužės 15 d., pirmoji dalis prasidės 11 v.r. šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulio misijos baznycioje. Visos misijos choro giedamos šv. Mišių dalybės komp. Fausto Strolios kūrybos. Antrąją dalį, 12:30 v.p.p. – koncertas Pasaulio lietuvių centro, Lemont, Lietuvių fondo saleje. Koncertas prasidės koncertata „Sulėdėjusiomis lūpomis“ ir salės durys bus uždarytos tol, kol kontaktas nesibaigs. Prašome neveluoti į renginį ir dalyvauti šiame ypatingame koncerte.

GEGUŽĖS 21 D., ŠEŠTADIENI, 6 v.v. Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos saleje, Brighton Park vyks šventė, skirta Lietuvos penkiolikos metų nepriklausomybės jubiliejui, vienerių metų įstojimo į NATO ir Europos Sąjungą su kaktai. Šventėje dalyvaus Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas. 6 v.v. – kokiečiai, 6:30 v.v. – vakariene, 7:30 v.v. – programa, kurią atliks Algimantas Barniškis, veiks baras, šokiai. Parapijos adresas: 2745 West 44 gatvė, Čikaga. Bilietus užsisakykite pas Eveliną Ozele, tel. 773-254-7553, arba Salomėją Daulienę, tel. 773-847-4855. Šventę rengia JAV LB Brighton Park apylinkės valdyba ir Lietuvos vyčių 36-oji kuopa.

PLC RENGINIŲ KOMITETAS visus kviečia į koldunų pietus, kurie vyks Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje, gegužės 15 d., po Fausto Strolios pagerbimo koncerto. Dėl rezervacijų skambinti Aldonai Palekieni, tel. 708-448-7436.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIO „Grandis“ metinis koncertas su kapela „Sodžius“ vyks Jaunimo centro didžiojoje saleje, sekmadienį, gegužės 22 d. Pradžią 3 v.p.p. Po koncerto pasivaikšinsime, pasidžiaugsime jaunųjų ir vyresniųjų šokėjų gabumais ir tada kviesime apsilankiusią publiką įsijungti į folklorinius šokius, kuriuos praves „Grandis“ mokytojai. Tai 46-ųjų „Grandis“ veiklos metų pabaigos šventė, kurią gražiai praturtins „Sodžiaus“ kapela. Bilietus galima įsigyti iš anksto, skambinant Onutei Smilgie- nei, tel. 708-226-9482.

POETO JONO AISČIO III TOMO RAŠTŲ KNYGOS SUTIKTUVĖS IYVKS GEGUŽĖS 22 D., SEKMADIENI, 12:30 V.P.P. PLC, LEMONTE, LIETUVIŲ DAILĖS MUZIEJUJE.

Poetas Aistis plačiai paminėtas Lietuvoje 2004 metais, jo šimtojo gimtadienio proga. Knyga pristatys prof. Violeta Kelertienė. Meninėje programoje dalyje solistė Nijolė Penikaitė dainuos Aisčio eilių dainas, akompanuos Manigirdas Motekaitis.

Sutiktuves rengia JAV LB Kultūros taryba ir kviečia visuomenę apsilankyti ir pagerbti iškilią rašytoją ir poetą.

• Amerikos lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.



Jonas Aistis.

AMERIKOS MONTESSORI DRAUGIJOS 45-OJI KONFERENCIJA

Kovo 31 – balandžio 3 dienomis vyko Amerikos Montessori draugijos (American Montessori Society) 45-tasis suvažiavimas Čikagos centre, „Marriott“ viešbutyje. Dalyvavo Montessori mokytojos, administratoriai, mokytojų kursų vedėjai. Dalyviai atvyko iš įvairių Amerikos valstijų, buvo svečių iš kitų valstybių. Metinis suvažiavimas vyksta kasmet kitur, šiais metais jis buvo Čikagoje. Kiekvienos dienos programa susidėjo iš vienos ar dviejų pagrindinių paskaitų visiems dalyviams ir keturių sesijų, per kurias suvažiavimo dalyvis galėjo išsirinkti paskaitą, kuri labiausiai jam tiko.

Šis suvažiavimas ypatingas tuo, kad buvo žymių ikimokyklinio auklėjimo specialistų, kurie skaitė pagrindines paskaitas. Dr. Alice Sterling Hong skaitė „Ką kūdikiai ir ikimokyklinio amžiaus vaikai išmoksta žaidžiant“ (What Infants, Toddlers, and Preschoolers Learn from Play). Ši psichologė yra žinoma savo moksliniais darbais, išryškinant sąryšį tarp kūdikio ir suaugusio, mokyimo aplinkos, kuri yra įdomi vaikui. Barbara Bowman skaitė „Emocinio ir socialinio kompetingumo mokymas“ (Teaching for Emotional and Social Competence). Dr. Bowman yra direktorė ankstyvaus mokyimo skyriaus Čikagos valdžiose mokyklose. Ji taip pat profesoriauja Erikson Institute. Dr. Samuel Meisels, Erikson instituto prezidentas, pristatė „Vaikų įvertinimas: ką mokytojai turėtų žinoti“ (Assessing Young Children's Readiness: What Early Educators Need to Know). Dr. Meisels yra žinomiausias specialistas šioje srityje. Jis kalbėjo apie egzaminų tinkamumą ir naudą. Dr. William Ayers kalbėjo tema „Tarp dangaus ir žemės: kokiam tikslui mokymai?“ (Between Heaven and Earth: What is Teaching For?). Dr. Ayers profesoriauja Illinois universitete Čikagoje. Jo paskaita pabrėžė mokytojų vaidybą ir ypatingai vargšams. Dr. Petro Noguera kalbėjo tema: „Auklėjanti aplinka,

kuri yra reikalinga, kad nei vienas vaikas neatsiliktu“ (Advocating for Nurturing Environments for Children: What it Really Takes to Leave No Child Behind). Vaikų egzaminavimas ir mokytojų/mokyklų atsakingumas sukūrė krizę Amerikos mokyklose. Meno, muzikos ir fizinio auklėjimo programos yra panaikintos todėl, kad vaikai nėra egzaminuojami tose srityse. Paskaitininkas pabrėžė svarbą bendram vaiko vystymuisi, jo supratimui ir vaiko poreikių supratimui, sukuriant aplinką, kuri ugdo šį vystymąsi.

Per atidarymo iškilmes buvo pakviesta Patti Blagojevich, Illinois gubernatoriaus žmona. Jų vaikai lanko Rogers Park Montessori mokyklą. Ji pasveikino suvažiavimo dalyvius ir padėjo mokytojams už jų įdėtą darbą ir pasiūlymą Montessori mokyklos sistemai, tuo pačiu džiaugdamasi savo vaikų pasiekimais. Po jos pasveikinimo ir oficialaus atidarymo pristatyta „Gyvo palikimo“ premija (Living Legacy award). Per kiekvieną metinį suvažiavimą yra pageriamas asmuo, kurio įtaka ir darbas yra padėjęs American Montessori organizacijai. To pagerbo žmogaus vardu organizacijos nariai aukoja pinigų, ir yra išduodamos stipendijos tiems, kurie nori mokytis ir įgyti Montessori diplomą. Tai vadinasi Living Legacy Scholarship fund. (Vida Gasparkaitė, Vilniaus Montessori metodo centro vedėja, ir Dalia Tilindienė, Kauno D. Tilindienės Montessori darželio vedėja, buvo pirmos studentės, kurios gavo šias stipendijas 1990–1991 metais.)

Šiais metais buvo pagerbta Celma Pinho Perry. Celma Perry užaugo Brazilijoje, studijavo Europoje, kur susipažino su Montessori metodu, 1964 metais atvyko į JAV. Čia ji susipažino su Domicile Petrutyte ir Marija Varniene (Montessori pradininkės Čikagoje, bei dail. Adomu Varnu. Ši moteris veda Montessori Education Centers Associated (MECA) Čikagos priemiestyje maždaug 40 metų. Centras ruošia Montessori

mokytojas. Ji taip pat yra įsteigusi kelias Montessori mokyklas Čikagos priemiestuose. Savo kalboje Celma Perry prisiminė leituvių montessorininkių įtaką, ypač Domės Petrutytes pamokymų, jos gyvenimo darbe.

Nuo 1990 metų Celma Pinho Perry padėjo devynioms lietuvišioms įsigyti American Montessori Society pažymėjimus. Jos visos atliko tos draugijos reikalavimus Montessori mokytojų kursų ir dabar dirba Montessori metodu Lietuvoje. Virginija Skorupskienė, Lietuvos Montessori draugijos pirmininkė, atsiuntė lietuvišką tautinę juostą su Celma Pinho Perry vardu, ir meniškai išdrožintą juostinę. Virginija Mačiulienė, Beverly Montessori mokyklos vedėja, perdavė šias prasmingas dovanas Celmai ir perskaitė sveikinimą atsiųstą iš Lietuvos ta proga.

Dabar, 18 miestų Lietuvoje 160 mokytojų dirba Montessori metodu. Yra šešios įstaigos dirbančios tik Montessori metodu su 27 grupėmis. Taip pat yra įstaigų, kuriose yra keturiasdešimt montessorinių metodų dirbančių grupių. Taip pat dirba 21 pradinė klasė. Švietimo ministerija priėmė Montessori programą kaip alternatyvą tradiciniam mokyklos metodui. Montessori metodo pedagogika yra dėstoma Šiauliu ir Vilniaus pedagoginiuose universitetuose. Lietuvos Montessori draugija ruošia seminarus dukart metuose.

Pirmos dienos iškilmes baigėsi pasisvečiavimu – užkandžiais ir vynu. Buvo proga susitikti su suvažiavimo dalyviais ir pagerbta Celm Perry. Tą vakarą dalyvavo Marytė Kuciniene, ilgametė MECA lektorė ir Amerikos Lietuvių Montessori draugijos valdybų narė, Dalia Kvietkuvienė, dabar studijuojanti MECA Montessori mokytojų kursuose ir dirbanti su kūdikiais Elmhurst Montessori mokykloje ir V. Mačiulienė. Suvažiavimo metu dar buvo progos susitikti su Lemont „Žiburelio“ mokytojų kolektyvu. Žibutė Mačiulienė, vedėja ir



Pasisvečiavimas po „Living Legacy“ premijos įteikimo. Kairėje stovi Virginija Mačiulienė, kuri įteikė Lietuvos Montessori draugijos juostą Celmai Perry Amerikos Montessori draugijos suvažiavimo atidarymo iškilmėse.

Nuotr. M. Kuciniene

Giedrė Starinskienė, baigusios MECA ir gavusios AMS diplomą taip pat buvo garbė atstovauti savo koleges, Lietuvos montessorininkes, suvažiavimo atidaryme.

Virginija Mačiulienė, Beverly Montessori mokyklos vedėja ir American Montessori Society suvažiavimo dalyvė



Iš Lietuvos Vyčių veiklos

Lietuvos Vyčių 112-os kuopos veikla

Lietuvos Vyčių organizacija buvo įkurta deka katalikų veikėjų, kurie suprato gresiančius pavojus jaunimui ir lietuvių. Po ilgokų pasitarimų, buvo įsteigta organizacija, kuri vėliau buvo pavadinta Lietuvos Vyčių vardu.

Lietuvos Vyčiai stengiasi garsinti protėvių žemę Lietuvą ir jai padėti, kada ateina reikalas. Nuo Nepriklausomybės paskelbimo (1918 metų) iki dabar Lietuvos Vyčiai yra pasiuntę paramą keliolikos milijonų dolerių sumoje. Lietuvos Vyčiai yra daug prisidėję prie Lietuvos laisvinimo, rašė laiškus Amerikos vyriausybės nariams, dalyvavo suvažiavimuose ir demonstracijose prieš okupantą rusų ir Lietuvos komunistus.

Pažymėtina, kad Vyčiai yra labai pareigingi ir dalyvauja įvairiuose Vyčių suvažiavimuose. Kovo 4-7 d., 112-os kuopos 21 narys dalyvavo Vidurio Amerikos apygardos suvažiavime Los Angeles mieste.

112-os kuopos vyčiai taip pat dalyvavo „Lietuvos prisiminimų“ pokylėje, kur buvo pagerbtas Lietuvos garbės konsulas Vaclovas Kleiza. Nemažai organizacijos narių yra įsijungę į Vyčių chorą, kurį veda muzikas Faustas Strolia. Choras renkasi seselių kazimieriečių patalpose.

Be susirinkimų ir kelionių, kuopos nariai sportuoja. Paskutiniu metu dalyvavo „Keglių“

varžybose.

Kun. Anthony Markui tapus klebonu Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje ir jam prašant, daugelis kuopos narių talkina kavutėms po šv. Mišių parapijos saleje. Kun. Anthony Markus yra „Šiluvoje“ apsiėmęs Marijos gerbėjas ir tuo reikalu yra parašęs knygutę anglų ir lietuvių kalbomis.

Kovo 15 d. įvykusiame kuopos susirinkime, kai kurie nariai buvo atžymėti aukštesniais laipsniais. Laipsniai suteikiami už susirinkimų lankymą, pagalbą susirinkimų metu ir aktyvų dalyvavimą valdybose. Pirmas laipsnis buvo suteiktas Emilijai Pauzuolienei ir Pranui Povilaičiui. Ši laipsnį įteikia kuopos paskirtas valdybos narys. Antrą laipsnį tegali įteikti Vidurio Amerikos apygardos paskirtas asmuo. Šiuo metu šias pareigas eina Jurgita Mickevičienė-Macke ir ji antrą laipsnį žymenį įteikė Antanui Pauzuoliui už aktyvų dalyvavimą susirinkimuose ir valdybos pareigose.

Kitas 112-os kuopos susirinkimas įvyks gegužės 17 d.

Nors vasaros metu nebus susirinkimų, bet nariai yra kviečiami dalyvauti lietuviškuose suėjimuose ir ruošti 92-triam Lietuvos Vyčių suvažiavimui, kuris įvyks 2005 m. rugpjūtį 11-14 dienomis, Pittsburgh, PA.

Vytis
Antanas Pauzuolis

Spaudos apžvalga

PENSININKAS

PENSININKAS



2/05

XXI metai

„Pensininko“ redaktorė Elena Sirutienė, redakcijos nariai: A. Šmulskienė, L. Ramanauskas, G. Podis. Šiame numeryje atsisveikiname su Jonu Pauliumi II. Spausdinama daug naudingų patarimų iš „Health News“ apie tai, kaip kūnas išpėja apie būsimas ligas. O ar žinojote, kad šokoladas – priemonė nuo kosulio? Labai įdomių ir informatyvių bei naudingų patarimų pateikiama apie tai, kaip pailsinti pavargusias kojas, arba paraudusias akis.

Žurnale iš „Eltos“ surinkta įdomybių juosta. Dvasinės atgaivos skyrelyje kun. Rimvydas Adomavičius mąsto apie

„Draugo“ skelbimų skyrius

Tel. 1-773-585-9500

meilę, cituodamas Hermann Hesse: „Kuo labiau mylime ir kuo daugiau atsiduodame, tuo daugiau mūsų gyvenimas įgyja prasmės ir vertės“.

Sumani virėja šiame numeryje pataria, kaip išsikepti paršieną krienių padaže. Žurnalo pabaigoje, kaip visuomet

„Seklyčios“ gyvenimas vaizduose. Taip pat „Pensininko“ administracija primena skaitytojams, kad prenumeratą galima pratęsti bet kuriuo metu, užpildant anketą, kuri yra žurnalo paskutiniame puslapyje. Skaitykite ir remkite lietuvišką spaudą.

Antrasis kasmetinis Lietuvos kino filmų festivalis
2005 m. gegužės 20-26 d.d.
Geriausieji šiuolaikiniai ir ankstesnių metų Lietuvos vaidybiniai, dokumentiniai ir trumpametražiai filmai.



TRADITIONS and TRANSITIONS
Facets Cinéma
1517 West Fullerton Ave., Chicago, IL 60614, tel.: 773-281 4114; www.facets.org

